

Richard Rohr Obraz Boží

Když jsem pracoval v mírovém hnutí v Německu, vzal mě jeden přítel luterán do cisterciáckého kláštera ze 13. století. Když jsme do toho starého chrámu vstoupili, uviděl jsem na zdi obraz, který skutečně vyjadřoval určitou pravdu o Bohu a církvi.

Předně je to obraz Otce v tradičním stylu jako starého vousatého muže. V tomto případě však drží říšské jablko jako odznak moci – onu zlatou kouli, kterou svého času nosovali králové. Je tam však zpodobena tak, jako by mu vyklouzávala z ruky. A první, co mne napadlo, bylo, že malíř a já jsme naladěni na stejnou vlnu. Jak by mohlo někoho napadnout, že za tohle Bůh může? Mnohé mi říká, že to není pravda. Nebo – jak Ježíš daleko moudřejší říká – že na vině je vládce tohoto světa. Tak často je na vině lež: svět, tělo, a ďábel jsou viníky. Bůh může málokdy postupovat svou cestou. Bůh je zraněný milovník; my sami se chápeme díla. V tom je ten velký Boží risk, že se totiž Bůh rozhodl pro lásku, nikoli pro moc.

V druhé ruce drží Otec meč. Řekl bych, že to zpodobení je nebezpečné – Bůh, který žádá a očekává a přeje si, aby realita byla tím, čím je. Je to meč velikého očekávání. Přímo naproti Otcovi je Ježíš, nahý a krvácející. Má ruku v ráně na boku a hledí na druhou stranu na Otce – z očí do očí. Je to velmi intenzivní pohled; je to pohled srozumění, vzájemného dávání a přijímání. Je v něm veliká síla. Ježíš přítom jako by zbraňoval velkému meči, který Otec drží.

Otec symbolizuje tu část Boha, která požaduje a přeje si, aby se jeho synové a dcery stali všichni tím, kým být mohou. Je to ona nárokující a očekávající část Boha. Rodiče toto pochopí ve vztahu ke svým dětem: jak je to někdy obtížné být k nim něžný a milý. Mluvíme tu o hněvivém Bohu Starého zákona. Není to ovšem zrovna to pravé slovo. Je to očekávající část lásky; oblast lásky, která na člověka zpravidla trochu tlačí. Je to tvrdá láska. Je to též potřebná část lásky. Nazývám ji mužskou stránkou lásky, mužskou stránkou Boha.

Ježíš pro mne představuje část Boha, která je zraněná, část Boha, která prohrává, část Boha, která propadá, která nejde po své cestě, která je zlomená a kterou slavíme v každé eucharistii. Je to část Boha, která se vtělila v lásku, a proto se i vtělila do utrpení světa: Beránek Boží.

A tak je mezi Otcem a Synem dokonale horizontální linie meče, a přece je tu mezi nimi pohled lásky; intenzivně hledí jeden na druhého. Je to velkolepý obraz. Dokonale jeden druhého přijímá vždy ze své pozice. Syn – slabá část Boha (dovolíte-li mi to slovo) a mocná část Boha – Otec. Snad je Otec bezmocností moci a Syn mocí bezmocnosti, což je přesně obraz Ježíše. Jeden je doplňkem druhého.

Ale tím obraz nekončí, neboť na meči, který je mezi nimi, sedí holubice symbolizující Ducha svatého. V tomto vztahu, kde každá část přijímá druhou, dochází k obrovské explozi a uvolnění síly, již nazýváme Duch svatý – vztah mezi silou a zranitelností. Je tam síla. Je tam utrpení. Je tam voda, je tam dech, je tam vzduch, je tam vanutí. V této tvůrčí lásce a napětí mezi Otcem a Synem se rodí církve.

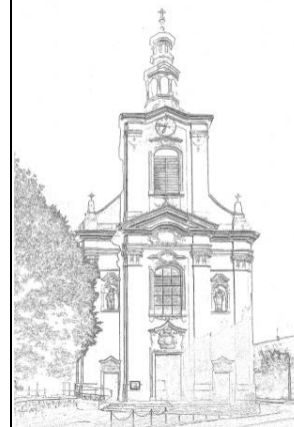
Ale ani to ještě není celý obraz. Je tam veliký prostor a na druhé straně toho prostoru je žena. Je to zjevně Maria, ale je to též církev, církev, která je před Bohem ženou. Církve, která je vždy přijímající a věřící a která se stává těhotnou: právě tak jako Maria, která říká své „ať se tak stane“, která dovoluje věcem, aby se děly. Důvěřuje. Maria tu stojí v nádherném šatě, s pohledem upřeným k onomu tajemství Trojice. Na tváři má úžasný úsměv Mony Lis, hluboký pokoj a radost. Miluje to, co vidí, a chápe to. Nechává věci být a nesnaží se je vysvětlovat. Umí žít s tajemstvím a paradoxem. Levou rukou zvedá část svých šatů. Za jejím šatem je zástup opatů, kardinálů a biskupů. Všichni jsou ve svých tiárách, s berlami a mitrami a jakoby vyhlížejí přes Mariinu paži. Všichni mají podivně zmatený výraz. Co se tam asi děje? Vypadá to, jako by si nebyli jisti, zda tomu rozumějí.

Maria pozvedá svůj plášť a druhou rukou jako by jim dávala znamení: Ale pánové, nejsem si tak docela jista, že jste na to připraveni. Jen pěkně zůstaňte vzadu. Nemyslím, že jste zralí na to, co se tu děje. Pravděpodobně se chystáte, že dalších tisíc let se budete pokoušet vysvětlovat, že „to znamená to“ a „tamto zas ono“, namísto abyste se jednoduše vrhli do propasti, kde to vše mnoho smyslu nedává, kde se mnoho odpovědí nenajde, kde je pouze tajemství, cesta a vášnivý Bůh. Bůh často nedává hojnost odpovědí, zato nám stále říká, kdo jsme. Bůh nás vždy zve k onomu místu, kde je živá láska a Bůh v ní.

(meditace pro Slavnost Nejsvětější Trojice)

Václav č. 23 (2020)

7. 6. 2020



Týdeník

římskokatolické farnosti
sv. Václava v Lovosicích
Zahradní 32/2
410 02 Lovosice
web: farnostlovosice.cz

*Slavnost Nejsvětější
Trojice*

BOHOSLUŽBY BĚHEM TÝDNE

LOVOSICE

Kostel sv. Václava

Ne 9:30
Út 17:30
St, Čt 8:00
Pá 16:30

Modlitební skupina

Út 16:30

Okolní kostely vždy v 8:00

1. ne v měsíci Lukavec
2. ne v měsíci Medvědice
3. ne v měsíci Sulejovice
4. ne v měsíci Velemín
5. ne v měsíci ---

Modlitební skupina

Út 16:30

DD Milešov Zatím ještě
Pá v 9:30 nejsou.

Farní kavárna je na faře každou neděli po mši svatě.

- Mše sv. v Lukavci v neděli 7. 6. 20 v 8h nebude!
- V neděli 7. 6. 20 v 14:00 pouť v Sulejovicích – Slavnost Nejsvětější Trojice
- 12.6. Noc Kostelů program začíná Mší sv. v 16:30
- 14.6. bude ze čtvrtka přeložena Slavnost Těla a Krve Páně – Boží Tělo, po mši bude Eucharistický průvod.

Ladislav Kubíček

Nejen pokrm, ale i smlouva, píseň, symfonie

Opakovaně uzavírá Hospodin ve Starém zákoně a Kristus v Novém smlouvu se svým lidem. Smlouva se uzavírá jen se svobodným partnerem. Každý partner může smlouvu odmítnout nebo odvolat. Berlínská filharmonie odmítla hrát pod slavným dirigentem von Karajanem. Bohužel i Boží lid opakovaně porušil Boží smlouvu. Zapomněl a zapomíná - bohužel - na výsadu, kterou nám Bůh nabídnutou smlouvou nabízí.

Když jsme tedy uzavřeli svobodně křtem a biřmováním smlouvu, můžeme se vymlouvat Režisérovi nebo Dirigentovi nebo svému sportovnímu Trenérovi, že nevíme, co máme dělat, že neslyšíme jeho příkazy, poučení, přání?! Kde je tedy chyba? Více o tom v mé knížce Život nebo v jiných knihách o duchovním životě.

„Vezměte a pijte - toto je kalich mé krve, která se prolévá za vás. Toto je smlouva nová a věčná. To konejte na mou památku!“ (Liturgie, Lk 22,20).

Jak je možné, že některým z nás zůstala ze smlouvy jen ta památka, nějaká vzpomínková slavnost jako o výročí osvobození? A co ty tisíce a miliony obětí v koncentracích a na frontách?! A co krev Kristova na kříži?! To stačí vyřešit vzpomínkou? Jaká byla a jaká je vůle Kristova, vůle Boží, když prolil a prolévá na kříži všechnu svou krev - i na oltáři při Poslední večeři?!

Myslím, že je pro to naše dnešní (i křesťanské) pozlátkové smýšlení charakteristická reakce na Gibsonův film Umučení Krista. Jak i mnohým křesťanům vadí „přehnaná“ drastičnost filmového ztvárnění bičování a celého utrpení! Dnešní svět prý chce Krista plného lásky. Krista, který nevyzývá k nesení kříže, který chápe dobu a nemluví o potratech, o rozvodech... Lidé prý u toho filmu omdlévají. Ano - taková byla realita, lidé na křížové cestě omdlévají nebo utekli. Jen ti věrní zůstali - i pod křížem.

Takže i tu poslední smlouvu se budeme snažit brát a dodržovat, prožívat důsledně - bez výmluv, bez omluv -, že ano. Podle vůle Boží, a ne podle vůle naší - jasný?!

Jak vážně brali tuto smlouvu, podepsanou opravdovou božskou krví, dokazuje sv. Pavel, který osobně Krista neznal, v listě ke Korintským (srov. 1 Kor 11,27), kde varuje před nevhodným pitím z kalicha Páně!

Velepíseň nám líčí krásu správného vztahu Boha a člověka, nevěsty a ženicha: „Jak jsi krásná, moje přítelkyně... můj milý je běloskvoucí... učarovalas mě, sestro má, nevěsto... jeho levice je pod mou hlavou, jeho pravice mě objímá...“ (Pis 5; 8). Doufám, že tenkrát jako dnes k tomu není žádoucí tranzistor nebo zvonění mobilu. A také k takovému objetí v pravé duchovní lásce není nutná nějaká koncentrace. Hlas mněno bude jistě dobře slyšet - třebaš i beze slov - jak to ostatně dovedou vyjádřit i hudební skladatelé častou písní beze slov.

„Hle, kladu svá slova do tvých úst...“ (Jer 1,9).

Oblékl mě Jako ženicha okrášleného věncem, jako nevěstu ozdobenou šperky“ (Iz 61,10).

Proto jsou pro dnešního člověka tak důležité exercicie nebo dovolená v tichu přírody. Jsou kritici, kteří takové názory označují za mystiku. Technika ovšem takové slovo ve svém slovníku nemá. Sv. Jan z Kříže ale tvrdí, že mystika není nic jiného než zkušenostní duchovní život.

Kéž by tedy moje zkušenosti pomohly i čtenářům přijít na chuť vůli Boží a tomu, naslouchat hlasu Ženicha.

Stejně jako letošní jubilant Antonín Dvořák - neměl teologickou fakultu, ale dovedl vyjádřit ve svých dílech tolik mystické krásy, jíž dovedou rozumět i „obyčejní“ posluchači - na konci každé své partitury napsal poděkování Pánu Bohu, tak i já musím poděkovat Duchu svatému za každou správnou myšlenku. Za nedokonalosti, nebo i chyby se omlouvám, popř. je odvolávám.

P. S.:

Všeobecně se tvrdí, že kvalitní duchovní život musí být radostný, křesťan tudíž musí mít smysl pro humor (viz sv. Tomáš Morus). Náš biskup Josef Koukl dokonce tvrdí, že i Bůh má smysl pro humor. Jsem ochoten tomu věřit.

K těmto řádkům by měla být přílohou kazeta či disketa s Dvořákovou Novosvětskou symfonií a rozhodně by měla znít na závěr života každého z nás - nebo jeho Te Deum s vítězným Aleluja!

(z knihy L. Kubíček: Vůle Boží – zbožná fráze?)

Upřímná vyprávění poutníka svému duchovnímu otci – Vyprávění při pátém setkání

...a všechno, nač jsem si vzpomněl, jsem si zapisoval do nejmenších podrobností a popsal jsem velký list. Doslechl jsem se, že sedm verst od Kyjeva v Kitajevské poustevně je

zповědník kajícího života, velmi moudrý a rozumný. Každý kdo je u něj u zповědi, je dojatý a vrací se poučen o spáse a s lehkostí v duši. Velmi mě to potěšilo a bez meškání jsem šel za ním. Když jsme spolu porozmlouvali a já jsem se s ním poradil, podal jsem mu svůj lístek k nahlédnutí.

Přečetl jej a řekl mi: Milý příteli, napsal jsi mnoho zbytečností. Poslouchej: Za prvé, u zповědi nemusíš zmiňovat ty hříchy, z kterých ses dříve kál, dostal jsi rozhřešení a neopakoval je. Jinak je to nedůvěra v sílu svátosti smíření. Za druhé, nemusíš vzpomínat jiné lidi, kteří se podíleli na tvých hříších, ale odsuzuj jen sebe. Za třetí, svatí Otcové zakazují přednášet hříchy i se všemi okolnostmi. Příznávej je obecně, abys jejich rozebíráním nevybudil pokušení sebe či zповědníka. Za čtvrté, ty ses přišel kát. Ale nekaješ se za to, že se neumíš kát, to jest, že činíš pokání chladně a nedbale. Za páté, vyčetl jsi všechny maličkosti, ale to nejdůležitější jsi pustil ze zřetele - neuvedl jsi ty nejtěžší hříchy, nepoznal je a nezapsal, že nemiluješ Boha, nenávidíš bližního, nevěříš Božímu slovu a jsi plný pýchy a ctižádosti. V těch čtyřech hříších je obsažena celá spousta zla a celá naše duševní zkaženost. To jsou hlavní kořeny, z kterých pocházejí všechny odnože našich hříchů.

Když jsem to slyšel, podivil jsem se a řekl jsem: Prosim vás, ctihodný otče, jak je možné nemilovat Boha, našeho Stvořitele a Ochránce! Čemu věřit, když ne slovu Božímu - v něm je vše pravdivé a svaté. A každému bližnímu já přeju dobro, proč bych ho měl nenávidět? Pyšnit se nemám čím, kromě nesčetných svých hříchů. Nemám nic chvályhodného. A jak při své chudobě a churavosti mám být rozkošnický a chlípny?

Ovšem, kdybych byl vzdělaný nebo bohatý, jistě bych se provinil proti tomu, co jste říkal.

Škoda, můj milý, že jsi tak málo pochopil, co jsem ti vysvětloval. Abys dříve přišel k rozumu, dám ti spisek, podle kterého se i já vždy zповídám. Přečti si jej a jasně uvidíš přesné důkazy všeho toho, co jsem ti teď říkal. Zповědník mně podal spisek a já jsem jej začal číst.

...

(z knihy Upřímná vyprávění poutníka svému duchovnímu otci)